

А. П. Лелеченко,
д. держ. упр., професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування,
Державний університет "Київський авіаційний інститут"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0850-3724>
М. В. Кочеров,
д. ю. н., професор кафедри публічного управління та адміністрування,
Державний університет "Київський авіаційний інститут"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8687-8604>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.6.178

ВПЛИВ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ІМПЕРАТИВІВ НА РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

A. Lelechenko,
Doctor of Science in Public Administration, Professor,
Professor of the Department of Public Management and Administration, The State University
"Kyiv Aviation Institute"
M. Kocherov,
Doctor of Science of Law, Professor of the Department of Public Management and Administration,
The State University "Kyiv Aviation Institute"

THE IMPACT OF REGULATORY IMPERATIVES ON THE DEVELOPMENT OF UKRAINE'S TRANSPORT SECTOR

У статті проаналізовано вплив нормативно-правових імперативів на розвиток транспортної галузі України, обґрунтовано необхідність удосконалення законодавчого регулювання галузі та її післявоєнного відновлення. Показано, що українська транспортна сфера є предметом активних наукових розробок, проте, з огляду на сучасні виклики, спектр напрямів наукових пошуків потребує розширення з урахуванням впливу війни, поствоєнної відбудови, а також нових тенденцій розвитку, таких як технологічні інновації та міжнародна інтеграція. Досліджено еволюцію транспортного законодавства України, охарактеризовано основні його положення. Визначено ключові проблеми, що стримують розвиток галузі, а саме: фрагментарність правового поля, відсутність єдиної стратегії фінансування, недостатнє впровадження цифрових технологій та екологічних стандартів, а також проблеми, спричинені воєнними діями. Обґрунтовано, що в умовах безпрецедентних потрясінь, спричинених російською воєнною агресією, транспортна інфраструктура України зазнала катастрофічних руйнувань, що вимагає відновлення матеріальної бази. Поствоєнний період відбудови потребує також запровадження дієвих правових інструментів, що забезпечить сталий розвиток транспортної галузі відповідно до європейських стандартів і сучасних технологічних тенденцій. Доведено, що для забезпечення сталого розвитку досліджуваної сфери необхідно здійснити комплексний перегляд чинного законодавства, гармонізувати його з європейськими стандартами та розробити єдину стратегію фінансування. Запропоновано напрями удосконалення нормативно-правових імперативів, що включають: прискорення імплементації директив ЄС, формування стратегічного плану розвитку

транспортної інфраструктури, цифровізацію галузі, стимулювання розвитку екологічно чистого транспорту, оптимізацію державного регулювання, врахування потреб національної безпеки. Окреслено перспективи подальших наукових розвідок, що полягають у поглибленому аналізі впливу війни на транспортну галузь, дослідженні механізмів залучення інвестицій, вивченні правових аспектів цифровізації та екологічної стійкості, порівняльному аналізі зарубіжного законодавства, аналізі міжнародної судової практики щодо відшкодування збитків тощо.

The article analyzes the impact of regulatory imperatives on the development of Ukraine's transport sector, substantiates the necessity for improving legislative regulation of the sector and post-war reconstruction. It is shown that the Ukrainian transport sphere is a subject of active scientific research, however, given the current challenges, the scope of scientific research needs to be expanded, taking into account the impact of war, post-war reconstruction, as well as new development trends, such as technological innovations and international integration. The evolution of Ukraine's transport legislation is studied, and its main provisions are characterized. The key problems hindering the development of the sector are identified, namely: the fragmentation of the legal field, the lack of a unified financing strategy, insufficient implementation of digital technologies and environmental standards, as well as problems caused by military actions. It is substantiated that in the context of unprecedented upheavals caused by Russian military aggression, Ukraine's transport infrastructure has suffered catastrophic destruction, requiring the restoration of the material base. The post-war reconstruction period also requires the introduction of effective legal instruments that will ensure the sustainable development of the transport sector in accordance with European standards and modern technological trends. It is proven that to ensure the sustainable development of the studied sphere, it is necessary to carry out a comprehensive review of the current legislation, harmonize it with European standards and develop a unified financing strategy. Directions for improving regulatory imperatives are proposed, which include: accelerating the implementation of EU directives, forming a strategic plan for the development of transport infrastructure, digitizing the sector, stimulating the development of environmentally friendly transport, optimizing state regulation, taking into account national security needs. The prospects for further scientific research are outlined, which consist in an in-depth analysis of the impact of war on the transport sector, research into mechanisms for attracting investment, studying the legal aspects of digitalization and environmental sustainability, a comparative analysis of foreign legislation, an analysis of international court practice on compensation for damages, and more.

Ключові слова: транспортна галузь, нормативно-правові імперативи, військова агресія, відбудова транспортної інфраструктури, цифровізація, екологічна стійкість, євроінтеграція, сталий розвиток, національна безпека.

Keywords: transport sector, regulatory and legal imperatives, military aggression, reconstruction of transport infrastructure, digitalization, environmental sustainability, European integration, sustainable development, national security.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Транспортна галузь є однією з найважливіших складових національної економіки будь-якої держави, оскільки є критично важливою для розвитку економічної стабільності та інтеграції країни у світові торговельні та транспортні мережі. Правові норми не лише визначають напрями та пріоритети розбудови галузі, але й регулюють взаємодію між учасниками ринку, визначаючи пра-

вила та рамки для забезпечення безпеки, інноваційності та сталого розвитку. В умовах російського військового вторгнення на територію України транспортна інфраструктура зазнала значних руйнувань, що ставить перед державою завдання з відновлення, реконструкції та модернізації транспортних мереж, з урахуванням нових економічних реалій і сучасних екологічних вимог. Відтак, роль нормативно-правових актів стає визначальною для розвитку галузі, оскільки вони формують законодавче підґрунтя ефективної взаємодії між суб'єктами ринку, регулюють основні аспекти функціонування

транспортної інфраструктури та визначають рамки її інвестиційної і технологічної модернізації. Отже, розкриття впливу нормативно-правових імперативів на розвиток транспортної галузі України потребує глибокого аналізу законодавчих ініціатив, урядових постанов, інших документів та є надзвичайно актуальним для забезпечення гармонійного розвитку сфери у відповідності зі світовими стандартами.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ, ПРИСВЯЧЕНИХ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ, ДОЗВОЛЯЄ ВИЯВИТИ КЛЮЧОВІ НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗА ЦІЄЮ ТЕМОЮ

Однією із таких робіт є дисертація О.В. Клепікової "Теоретичні проблеми правової організації транспортної системи України" (2019), яка є фундаментальним дослідженням правових аспектів функціонування транспортної системи України. У дослідженні авторка глибоко аналізує теоретичні основи правового регулювання галузі, зокрема законодавчі ініціативи, що лежать в основі транспортної політики країни [1].

Іншим важливим дослідженням є праця О.І. Дмитрієвої "Державне регулювання інноваційного розвитку транспортної інфраструктури" (2020), яка зосереджується на ролі держави у стимулюванні інноваційних процесів в транспортній сфері [2]. Дмитрієва вивчає, як державне регулювання може бути сприятливим або, навпаки, обмежувальним чинником для інновацій в інфраструктурі. Окремо досліджуються механізми впливу держави на технологічну модернізацію транспортної галузі.

У монографії "Державна політика розвитку транспортної галузі України: теорія, методологія, практика" (2022) Ю.О. Крихітіна проводить комплексний аналіз державної політики з питань розвитку транспортної галузі [3]. Авторка розглядає як теоретичні засади, так і практичні аспекти впровадження політики, що дозволяє оцінити ефективність існуючих нормативно-правових актів у цій сфері.

Дослідження М.Когута, Р.Содоми та В.Демчини "Розвиток транспортної інфраструктури як фактор підвищення глобальної конкурентоспроможності" (2024) є актуальним в умовах глобалізації та інтеграції України в міжнародні економічні процеси. Автори аналізують, як розвиток транспортної інфраструктури може сприяти підвищенню конкурентоспроможності держави на міжнародній арені [4]. Це дослідження підкреслює важливість інфраструктурних інвестицій для інтеграції України у світову економіку, що є важливим аспектом для розвитку транспортної галузі.

Робота Р.Шевченка та Т.Іващенко "Стагнація транспортної галузі України як результат системних соціальних потрясінь" (2024) є важливою з точки зору аналізу впливу зовнішніх соціальних потрясінь, зокрема військових конфліктів, на розвиток транспортної інфраструктури. Автори зазначають, що транспортна галузь перебуває в стагнації через складні соціальні та економічні умови, спричинені війною, що значно погіршило стан інфраструктури та обмежило можливості для розвитку [5]. В роботі проаналізовано, як системні по-

трясіння впливають на транспортну галузь, а також обґрунтовуються питання щодо необхідності її відновлення в умовах війни.

Загалом, аналіз цих досліджень показує, що українська транспортна галузь є предметом активних наукових розробок, проте, з огляду на сучасні виклики, спектр напрямів наукових пошуків потребує розширення з урахуванням впливу війни, поствоєнної відбудови, а також нових тенденцій розвитку, таких як технологічні інновації та міжнародна інтеграція. Це вимагає подальших наукових досліджень для формулювання ефективної стратегії розвитку транспортної інфраструктури, яка б враховувала потреби внутрішнього відновлення та інтеграцію України в глобальні економічні процеси після завершення війни.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є комплексний аналіз впливу нормативно-правових імперативів на розвиток транспортної галузі України, виявлення проблемних аспектів чинного законодавства та обґрунтування напрямів його удосконалення в умовах війни та післявоєнної відбудови.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Транспортна галузь України є важливою складовою економічного розвитку держави, забезпечуючи ефективне функціонування промисловості, мобільність населення, доступ до ринків тощо. Глобалізація, технологічний прогрес, євроінтеграційні процеси зумовлюють необхідність постійного вдосконалення нормативно-правового регулювання транспортної сфери.

Закон України "Про транспорт" (1994), встановлює загальні принципи функціонування транспортної системи України [6]. Він визначає основні терміни, права та обов'язки учасників транспортних відносин, а також механізми державного управління в цій сфері. Закон є основою для формування системи законодавства у галузі транспортної діяльності, в ньому визначено роль державного регулювання, окреслено права й обов'язки учасників транспортного процесу. Водночас він не містить конкретних механізмів фінансування інфраструктурних проєктів і стимулювання інноваційних рішень, що обмежує його ефективність в умовах сучасної економіки.

Подібні проблеми спостерігаються й у сфері залізничного транспорту. Закон України "Про залізничний транспорт" (1996) визначає правові засади функціонування галузі, тарифну політику та аспекти безпеки руху [7], проте відсутність достатнього фінансування призводить до застарілості рухомого складу та повільної модернізації залізничної інфраструктури, що ускладнює інтеграцію в європейську транспортну систему.

Повітряний кодекс України (1993) закріплює правові основи діяльності авіаційного транспорту, визначає вимоги до сертифікації перевізників і безпеки польотів [8]. Незважаючи, що його положення узгоджені з міжнародними стандартами, одним із ключових завдань залишається необхідність модернізації аеропортової інфраструктури та підвищення рівня авіаційної безпеки.

Таблиця 1. Розвиток транспортного законодавства України та основні виклики

Напрямок законодавчого регулювання	Основний законодавчий акт	Основні положення	Виклики
Загальна транспортна система	Закон України «Про транспорт» (1994)	Визначення принципів функціонування транспортної системи, ролі державного регулювання, прав та обов'язків учасників	Відсутність механізмів фінансування інфраструктури, стимулювання інновацій, фрагментарність регулювання
Залізничний транспорт	Закон України «Про залізничний транспорт» (1996)	Регулювання діяльності залізниці, розвиток тарифної політики, безпеку руху	Застарілість рухомого складу, недостатнє фінансування, низька швидкість модернізації
Авіаційний транспорт	Повітряний кодекс України (1993)	Визначення вимог до сертифікації перевізників, безпеки польотів	Необхідність модернізації аеропортів, підвищення безпеки авіаперевезень
Автомобільний транспорт	Закон України «Про автомобільний транспорт» (2001)	Регламентация ліцензування, безпеки перевезень, прав споживачів	Недостатнє врахування екологічних стандартів, цифровізації, розвитку електротранспорту
Міський електричний транспорт	Закон України «Про міський електричний транспорт» (2012)	Встановлення стандартів роботи трамваїв і тролейбусів	Застаріла інфраструктура, недостатнє фінансування, низька популярність електротранспорту
Фінансування транспортної інфраструктури	Закон України «Про ратифікацію Фінансової угоди між Україною та Європейським інвестиційним банком» (2020)	Підвищення безпеки доріг, залучення міжнародних інвестицій	Прозорість використання коштів, ефективність державного контролю
Внутрішній водний транспорт	Закон України «Про внутрішній водний транспорт» (2021)	Активізація питання річкових перевезень як альтернативи авто- та залізничним перевезенням	Низький рівень імплементації, обмежене фінансування, слабка популярність
Стратегічний розвиток галузі	Постанова Кабінету Міністрів України «Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках» (2024)	Модернізація інфраструктури, цифровізація, інтеграція з ЄС	Потреба в інвестиціях, ефективне державне управління, прозорість реалізації проектів

Закон України "Про автомобільний транспорт" (2001) регламентує організацію перевезень, питання безпеки та ліцензування автоперевізників [9]. Закон регулює діяльність автомобільного транспорту в Україні. Він охоплює питання ліцензування, безпеки перевезень та прав споживачів; створює необхідні правові передумови для функціонування автомобільного транспорту, проте не враховує сучасні тенденції екологічної відповідальності, цифровізації транспортних послуг, стрімкого розвитку електромобілебудівної галузі, що є актуальними викликами для сьогодення.

У контексті міських перевезень важливу роль відіграє Закон України "Про міський електричний транспорт" (2012), який визначає стандарти функціонування трамваїв і тролейбусів [10]. Однак критичною залишається проблема застарілої інфраструктури та нестачі фінансування для її оновлення, що призводить до низької якості послуг і недостатньої популярності міського електротранспорту.

Закон України "Про внутрішній водний транспорт" (2021) покликає активізувати використання річкових перевезень як альтернативи автомобільним і залізничним [11], проте проблеми з імплементацією, обмежене

фінансування та низька популярність такого виду транспорту заважають реалізації його положень. Відтак, внутрішній водний транспорт, попри його значний потенціал, залишається недостатньо розвиненим.

З метою стратегічного розвитку всієї транспортної системи України ухвалено Національну транспортну стратегію до 2030 року, яка передбачає цифровізацію, модернізацію інфраструктури та інтеграцію з європейськими транспортними мережами. Вона передбачає інтеграцію різних видів транспорту та модернізацію інфраструктури [12]. Успішна реалізація стратегії значною мірою залежить від інвестицій та ефективного державного управління.

Окрему увагу слід приділити фінансовим механізмам розвитку транспортної інфраструктури. Наприклад, ратифікована Фінансова угода з Європейським інвестиційним банком спрямована на підвищення безпеки автомобільних доріг у містах України [13]. При цьому ефективність її імплементації визначатиметься прозорістю використання коштів і якістю державного контролю за реалізацією проєктів.

Отже, розвиток транспортного законодавства в Україні засвідчує еволюцію від загальних норм до спеціалізованих правових актів для кожного виду транспорту (табл. 1). Це свідчить про прагнення адаптуватися до змінюваних умов ринку та потреб суспільства.

Вищезазначене дозволяє сформулювати наступні висновки. Загалом, законодавче регулювання транспортної сфери України є досить фрагментарним, що створює низку проблем у його практичному застосуванні. Незважаючи, що нормативно-правова база охоплює всі види транспорту, вона нерідко містить суперечності, має прогалини в частині інноваційного розвитку та недостатньо узгоджена з сучасними потребами економіки та європейськими стандартами.

Однією з ключових проблем є нестача єдиного системного підходу до розвитку транспортної інфраструктури. Законодавство, що регулює різні види транспорту, часто розроблялося в різні періоди та під впливом різних політичних та економічних обставин. Це призвело до ситуації, коли окремі нормативно-правові акти дублюють або суперечать один одному, що ускладнює правозастосовну практику та створює труднощі для інвесторів, бізнесу та органів державної влади. Наприклад, положення щодо фінансування інфраструктурних проєктів містяться в різних законах, проте вони не завжди корелюють із бюджетним законодавством і механізмами залучення міжнародних інвестицій.

Фінансування транспортної галузі є ще однією критичною проблемою. Відсутність стабільного державного фінансування, недостатній рівень залучення приватних інвестицій та неефективне використання бюджетних коштів призводять до уповільнення модернізації транспортної інфраструктури. Це особливо помітно у сфері залізничного, авіаційного та міського електричного транспорту, де велика частина рухомого складу є застарілою та не відповідає сучасним стандартам комфорту, безпеки та екологічної ефективності. Натомість фінансова підтримка автомобільного транспорту, який є основним видом пасажирських та вантажних перевезень, також залишається недостатньою, що відображається у неналежному стані доріг, нестачі якісних сер-

вісних центрів та відсутності дієвих механізмів стимулювання екологічно чистого транспорту.

Цифровізація транспортної сфери є важливим напрямом, що вимагає суттєвого оновлення законодавчої бази. У той час як європейські країни активно впроваджують розумні транспортні системи, електронні сервіси для користувачів та автоматизовані системи управління рухом, в Україні цифровізація відбувається нерівномірно та часто вимагає додаткових змін у законодавстві. Відсутність єдиної політики щодо розвитку електронних квитків, цифрових логістичних систем та інтелектуального управління дорожнім рухом уповільнює адаптацію транспортної сфери до вимог сучасності.

Наступним викликом є слабка екологічна стійкість транспортної галузі. Українське законодавство поки що не містить достатньо ефективних механізмів для стимулювання переходу до екологічно чистого транспорту. Законодавчі ініціативи щодо розвитку електромобільного транспорту, впровадження екологічних стандартів для громадського транспорту, зменшення викидів в атмосферу реалізуються повільно та не завжди підтримуються відповідними фінансовими та інституційними механізмами. У той же час, країни ЄС активно впроваджують політику "зеленого" транспорту, що передбачає нормативні стимули, фінансову підтримку для оновлення транспортних засобів та розвитку екологічно чистих видів перевезень.

Модернізація інфраструктури залишається одним із найважливіших викликів для транспортної сфери України, особливо в умовах війни, яка спричинила значні руйнування інфраструктури. Незважаючи на ухвалення Національної транспортної стратегії до 2030 року, яка передбачає масштабну модернізацію транспортної інфраструктури та інтеграцію з європейською транспортною мережею, реальна імплементація цього документа стикається з труднощами. Високий рівень бюрократизації, проблеми з тендерними процедурами, корупційні ризики, а також наслідки воєнних дій уповільнюють виконання стратегічних проєктів. Окрім цього, багато транспортних об'єктів, зокрема мости, аеропорти та залізничні вузли, зазнали руйнувань або перебувають у критичному стані, що загрожує безпеці перевезень, обмежує економічний потенціал країни та потребує значного відновлення.

Отже, в умовах безпрецедентних викликів, спричинених російською воєнною агресією, транспортна галузь України зазнала колосальних руйнувань, що актуалізує необхідність не лише відновлення фізичної інфраструктури, але й кардинальної трансформації нормативно-правового поля. Поствоєнний період відбудови вимагає створення ефективних правових механізмів, здатних забезпечити не лише оперативне відновлення, а й стійкий розвиток транспортної системи відповідно до європейських стандартів та сучасних технологічних тенденцій.

На нашу думку, перспективи удосконалення нормативно-правових імперативів у післявоєнній розбудові транспортної галузі України охоплюють комплекс заходів, спрямованих на гармонізацію законодавства, стратегічне планування, цифровізацію, екологічну стійкість, оптимізацію державного регулювання, забезпечення національної безпеки та відновлення зручності інфраструктури.

Насамперед, необхідно прискорити процес імплементації директив та регламентів ЄС у національне законодавство, забезпечивши відповідність українських транспортних стандартів міжнародним вимогам, що передбачає створення ефективних механізмів контролю за впровадженням європейських норм.

Водночас, розробка комплексної стратегії розвитку транспортної інфраструктури є основним елементом реформи. Формування єдиного стратегічного плану, що враховує потреби всіх видів транспорту, забезпечить узгодженість між національними та регіональними транспортними стратегіями. Впровадження механізмів залучення приватних інвестицій, державно-приватного партнерства сприятиме модернізації інфраструктури та підвищенню її ефективності.

Цифровізація транспортної галузі є невід'ємною складовою її модернізації. Створення правових умов для впровадження інтелектуальних транспортних систем, розвиток електронних послуг та платформ для користувачів транспортних послуг, а також забезпечення кібербезпеки та захисту даних у транспортній сфері сприятимуть підвищенню ефективності та безпеки транспортної системи.

Екологічна стійкість є ще одним важливим аспектом розбудови галузі. Стимулювання переходу до екологічно чистого транспорту, впровадження жорстких екологічних стандартів для транспортних засобів, а також розвиток інфраструктури для електромобілів та інших екологічних видів транспорту сприятимуть зменшенню негативного впливу на довкілля.

Окрім того, оптимізація державного регулювання передбачає зменшення бюрократичних перешкод та спрощення процедур, підвищення прозорості та ефективності державного контролю, а також децентралізацію повноважень у сфері управління місцевою транспортною інфраструктурою.

Врахування потреб національної безпеки та оборони є критично важливим в умовах гібридної війни. Розробка правових механізмів для забезпечення мобільності військових та цивільних під час надзвичайних ситуацій, впровадження вимог до безпеки критичної транспортної інфраструктури, а також забезпечення стійкості транспортних коридорів, які мають стратегічне значення, є необхідними для забезпечення національної безпеки. Нарешті, відновлення зруйнованої інфраструктури вимагає створення законодавчої бази для залучення міжнародних партнерів до відбудови, а також створення фондів для відновлення пошкоджень.

Отже, удосконалення нормативно-правових імперативів у розбудові транспортної галузі України є комплексним процесом, що вимагає системного підходу та міжвідомчої координації. Вважаємо, що реалізація цих заходів сприятиме створенню сучасної, ефективної та стійкої транспортної системи, здатної забезпечити економічне зростання та інтеграцію України в європейський транспортний простір.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Таким чином, сучасне законодавство у сфері транспорту потребує ґрунтовного перегляду та адап-

тації до нових викликів. Першочерговими завданнями є гармонізація нормативно-правових актів, усунення суперечностей між різними законодавчими документами та розробка єдиної стратегії фінансування транспортної інфраструктури. Окрім цього, необхідне активне впровадження цифрових технологій, екологічних стандартів та механізмів стимулювання приватних інвестицій. Такий підхід до реформування транспортного законодавства дозволить забезпечити його ефективність, сприятиме розвитку економіки та наблизить Україну до європейських стандартів у транспортній сфері. Подальші наукові дослідження мають зосередитися на поглибленому аналізі правових аспектів трансформації транспортної галузі. Першочерговим завданням є вивчення впливу війни на транспортну інфраструктуру, включаючи специфічні правові наслідки руйнувань та ефективність законодавчих заходів, вжитих у період воєнних дій. Окрему увагу слід приділити розробці правових механізмів для відшкодування збитків та відновлення інфраструктури, що передбачає аналіз міжнародного досвіду та адаптацію кращих практик до українських умов.

Література:

1. Клепікова О.В. Теоретичні проблеми правової організації транспортної системи України. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.04 — господарське право; господарсько-процесуальне право. 2019. URL: https://scc.knu.ua/upload/iblock/1df/dis_Klepikova%20O.V..pdf
2. Дмитрієва О.І. Державне регулювання інноваційного розвитку транспортної інфраструктури. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.03 — економіка та управління національним господарством. 2020. URL: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/dmytriieva_dis.pdf
3. Крихтіна Ю. О. Державна політика розвитку транспортної галузі України: теорія, методологія, практика: монографія. Харків: "Діса плюс", 2022. 336 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/15498/1/Krykhtina.pdf>
4. Когут М., Содомо Р., Демчина В. Розвиток транспортної інфраструктури як фактор підвищення глобальної конкурентоспроможності. Економіка та суспільство. 2024. № 60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3653>
5. Р. Шевченко, Т. Іващенко. Стагнація транспортної галузі України як результат системних соціальних потрясінь. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2024. № 11. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2024-11-03-07>
6. Про транспорт: закон України. 1994. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Про залізничний транспорт: закон України. 1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Повітряний Кодекс України. 1993. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text>

9. Про автомобільний транспорт: закон України. 2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>

10. Про міський електричний транспорт: закон України. 2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1914-15#Text>

11. Про внутрішній водний транспорт: закон України. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1054-20#Text>

12. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025—2027 роках: постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 р. № 1550. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-2024-%D0%BF#n22>

13. Про ратифікацію Фінансової угоди (Проект "Підвищення безпеки автомобільних доріг в містах України") між Україною та Європейським інвестиційним банком: закон України. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/415-20#Text>

References:

1. Klepikova, O.V. (2019), "Theoretical problems of the legal organization of the transport system of Ukraine", Dissertation for the degree of Doctor of Law, Kyiv, Ukraine, Available at: https://scc.knu.ua/upload/iblock/1df/dis_Klepikova%20O.V..pdf (Accessed: 02 February 2025).

2. Dmytriieva, O.I. (2020), "State regulation of innovative development of transport infrastructure", Dissertation for the degree of Doctor of Economics, Kharkiv, Ukraine, Available at: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/dmytriieva_dis.pdf (Accessed: 10 January 2025).

3. Krykhtina, Yu. O. (2022), Derzhavna polityka rozvytku transportnoi haluzi Ukrainy: teoriia, metodolohiia, praktyka [State policy of development of the transport industry of Ukraine: theory, methodology, practice], Disa plus, Kharkiv, Ukraine, Available at: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/15498/1/Krykhtina.pdf> (Accessed: 04 February 2025).

4. Kohut, M., Sodoma, R. and Demchyna, V. (2024), "Development of transport infrastructure as a factor of increasing global competitiveness", Economy and Society, vol. 60, Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3653> (Accessed: 02 February 2025).

5. Shevchenko, R. and Ivashchenko, T. (2024), "Stagnation of the transport industry of Ukraine as a result of systemic social shocks", Problems of modern transformations. Series: economics and management, vol. 11, Available at: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2024-11-03-07> (Accessed: 10 January 2025).

6. Verkhovna Rada of Ukraine (1994), Law of Ukraine "On Transport", Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text> (Accessed: 07 February 2025).

7. Verkhovna Rada of Ukraine (1996), "On Railway Transport", Law of Ukraine, Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80#Text> (Accessed: 08 February 2025).

8. Verkhovna Rada of Ukraine (1993), Law of Ukraine "Air Code of Ukraine", Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text> (Accessed: 12 January 2025).

9. Verkhovna Rada of Ukraine (2001), Law of Ukraine "On Road Transport", Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text> (Accessed: 12 January 2025).

10. Verkhovna Rada of Ukraine (2012), Law of Ukraine "On Urban Electric Transport", Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1914-15#Text> (Accessed: 08 February 2025).

11. Verkhovna Rada of Ukraine (2021), Law of Ukraine "On Inland Water Transport", Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1054-20#Text> (Accessed: 07 February 2025).

12. Cabinet of Ministers of Ukraine (2024), Resolution "On approval of the National Transport Strategy of Ukraine for the period until 2030 and approval of the operational action plan for its implementation in 2025-2027", Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-2024-%D0%BF#n22> (Accessed: 15 February 2025).

13. Verkhovna Rada of Ukraine (2020), Law of Ukraine "On ratification of the Financial Agreement (Project "Improving road safety in the cities of Ukraine") between Ukraine and the European Investment Bank", Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/415-20#Text> (Accessed: 04 February 2025).

Стаття надійшла до редакції 28.02.2025 р.

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

Виходить 12 разів на рік

включено до переліку наукових фахових видань України
з питань **ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**
(Категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2019 №1643

Спеціальність 281

e-mail: economy_2008@ukr.net

 viber: +38 050 3820663